

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Megnyílt az új Fővárosi Könyvtár a Wenckheim-palotában*

Forrás: *Független Budapest*

Bp.

(Hely)

1931. II. 22.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

027.42

Hely

Idő

"1931"

Személy

Megnyílt az új fővárosi könyvtár a Wenckheim-palotában

A főváros legújabb kulturintézménye — Enyvváry igazgató ismerteti a könyvtár történetét

A főváros nagyértékű, fényes kultúrintézménnyel gazdagodott. Az egykori *Wenckheim palotabeli* új otthonában megkezdte működését a *Fővárosi Könyvtár*, amely régi, összezsúfolt, szerény helyiségeiben is magas tudományos pozíciót tudott elérni. Most, hogy az intézmény díszes új otthonba költözködött és színvonalához méltó keretekbe került, még több lehetősége lesz a fejlődés útján haladnia. Erre nézve garancia a Fővárosi Könyvtár kitűnő vezetősége is, mert *Enyvváry Jenő* igazgató szakavatott, magas, tudományos színvonalú irányítása mellett, a *Fővárosi Könyvtár*, amely nemzetközi viszonylatban is előkelő helyet biztosított magának, még előbbrekerülhet a hasonló intézmények sorában.

Abból az alkalomból, hogy a Fővárosi Könyvtár megnyílt a nagyközönség részére,

Enyvváry Jenő dr. igazgató

a következőkben ismertette a *Független Budapest* munkatársa előtt az intézet történetét:

— A városi könyvtár alapításának gondolata Budapesten *Frank Ignác* egyetemi tanártól származik, aki 1850-ben 14.000 kötetes könyvtárát azzal a céllal hagyományozta Pest városának, hogy ez egy *városi könyvtár* alapja legyen. Ez az alapítvány azonban nem jutott el céljához, mert a szabadságharc utáni politikailag és közgazdaságilag egyaránt nyomasztó évek nem kedveztek egy ily intézmény alapításának. Amint azonban az alkotmányos ismét beköszöntött, hamarosan felmerült a

gondolat, hogy a *Frank-féle hagyatékot* rendeltetéséhez kell juttatni és gondoskodni kell egy jól felszerelt épületről, hogy más külföldi nagyvárosok mintájára Budapesten is helyet kapjon a művelődésnek ez a fontos eszköze. 1867. óta kisebb megszakításokkal állandóan szőnyegen volt a városi könyvtár megalapításának gondolata. 1895-től kezdve a *költségvetés külön tételben gondoskodott a könyvtárról*, amelynek eddig *jórészen szakkönyvtár jellege volt* és a statisztikai hivatal könyvtára mellett mint városigazgatási és szociálpolitikai szakkönyvtár működött. Kezdetül fogva gyűjtötte a *könyvtár a Budapest történetére vonatkozó irodalmat is*.

— 1911-ben *Bárczy István* polgármester, *Szabó Ervin* könyvtárigazgató és a tanács javaslatára

a közgyűlés elhatározta, hogy a *Tisza Kálmán téren 2 millió korona költséggel nagyarányú közművelődési intézetet létesít és ebben biztosít helyet a könyvtárnak is*.

A *Tisza Kálmán téri* tervpályázat elkészült és belügyminiszteri jóváhagyást is nyert, de 1913-ban a középítési bizottság ellenezte a *Tisza Kálmán tér* beépítésének tervét. Míg a könyvtár elhelyezése körül a tárgyalások folytak, a *könyvtár ideiglenes elhelyezésére a Gróf Károlyi ucai elemi iskola helyiségeit alakították át* és a könyvtár e kezdetől fogva ideiglenesnek minősített helyiségeiben

1914 május 1-én nyílt meg a nagyközönség számára.

A háború a könyvtári épület ismét elodázta és a könyvtár kénytelenül szűk helyiségeiben az összes technikai lehetőségeket felhasználni, hogy évről-évre nagy arányokban növekvő forgalmát lebonyolíthassa.

— *Wenckheim József* gróf 1926. őszén a *Reviczky uca* 1. szám alatti ingatlanát a rajta levő kétemeletes épülettel és összes tartozékaival a fővárosnak ajánlotta föl megvételre. A tanács arra az álláspontra helyezkedett, hogy amennyiben az épület a könyvtár céljaira fölhasználható, a vételárat előnyösnek és a palota megszerzését kívánatosnak tartja. Ezért engem szólítottak föl, hogy a palotát szemléljem meg és tegyek jelentést a könyvtári célokra való alkalmasság tárgyában. *Előterjesztésemben arra az álláspontra helyezkedtem, hogy az épület a könyvtár céljaira alkalmas*.

— Véleményezésem alapján *Liber Endre* tanácsnok, a tanácsi IX. ügyosztály akkori vezetője, *Sipőcz Jenő* polgármester hozzájárulásával előterjesztést tett a *Wenckheim-palota* megvételére

és a törvényhatósági bizottság közgyűlése 1927 március 2-án mondotta ki a *Wenckheim-palota* megvásárlását

és ezt a határozatot a belügyminiszter a kultuszminiszter véleményének meghallgatása után hagyta jóvá.

— A könyvtár átalakításának és berendezésének költségeit 683.878 pengőben állapították meg és a tanács úgy intézkedett, hogy ezek a költségek az 1929. és 1930. költségvetési évre megosztva, mint rendkívüli hitel szerepeljen a főváros költségvetésében. Ezt az intézkedést a közgyűlés magáévá tette és a belügyminiszter is jóváhagyta. *1929. elején kezdődtek meg a palota átalakításának munkálatai*. A költözködés 1931 február 16-án indult meg, a könyvtár megnyitása pedig április 20-án történt.